

Sprawozdanie z postępów realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023

Ocena średniookresowa – stan na 31 grudnia 2020 r.

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

I. Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Konsultacje społeczne	4
3. System monitoringu LPR	6
4. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	21
5. Analiza osiągniętych wskaźników monitoringu	23
6. Wpływ pandemii COVID-19 na realizację założonych zadań	24
7. Podsumowanie.....	25

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

1. Wprowadzenie

Przedmiotem niniejszego sprawozdania jest ocena stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 według stanu na koniec 2020 r.

Podstawą oceny realizacji LPR są wyniki procesu monitorowania procesu jego wdrażania, na zasadach określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, przyjętym uchwałą nr 371/XLIII/17 z dnia 12 lipca 2017 r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, zmienioną uchwałami: nr 442/XLIX/17 z dnia 28 grudnia 2017 roku, nr 60/VII/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 27 marca 2019 r., nr 94/IX/19 Rady Miejskiej Łomży z dnia 29 maja 2019 r.

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, to wieloletni plan działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej lub technicznej mający na celu wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania działań w ramach procesu rewitalizacji.

„Obszar rewitalizacji w Łomży to miejsce, które jest atrakcyjne do zamieszkania, pracy i wypoczynku” – tak brzmi nadrzędny cel rewitalizacji. W LPR szczególną uwagę zwrócono na realizację następujących celów strategicznych:

1. Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym:

- zmniejszenie bezrobocia na rewitalizowanym obszarze;
- aktywizacja społeczna osób narażonych na wykluczenie społeczne;
- wyższy poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji;
- zwiększenie poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji;
- wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.

2. Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej, w tym:

- modernizacja i wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej;
- modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej;
- utworzenie nowych i wyposażenie istniejących przestrzeni publicznych w małą architekturę.

Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji, w tym:

- wykorzystanie potencjału turystycznego do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji;
- wspieranie działań lokalnych przedsiębiorców.

Poszczególne cele połączono z problemami i potencjałami rewitalizacyjnymi, planując konkretne działania w obszarze rewitalizacji. Utworzona została Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wykaz przedsięwzięć uzupełniających. Działania realizowane są na obszarze rewitalizacji, tj. na terenie 5 łomżyńskich osiedli nr: 4,5,7,9, i 15. Obszar został podzielony na dwa podobszary.

Pierwszy z nich (osiedla nr: 4, 5, 7 i 15), to centrum miasta, na którego terenie znajdują się miejsca ważne z punktu widzenia życia społecznego, w tym Urząd Miejski w Łomży, instytucje kultury, szkoły, teren muszli amfiteatru oraz Pl. Stary Rynek. Pomimo centralnego położenia, podobszar charakteryzuje się nawarstwieniem problemów w sferze społecznej oraz gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Łącznie podobszar zamieszkiwany jest przez 10 289 osób, co stanowi, 17,5% całej populacji Łomży (stan na dzień 1 marca 2020 r.) i obejmuje powierzchnię 220,28 ha (7% powierzchni całego miasta).

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Podobszar drugi stanowi osiedle nr 9 położone w południowo-zachodniej, zurbanizowanej części miasta. Osiedle zamieszkiwane jest przez 1934 mieszkańców, co stanowi 3,3% całej populacji Łodzi (stan na dzień 1 marca 2020 r.). Powierzchnia osiedla wynosi 295,60 ha, tj. 9,08% powierzchni całego miasta.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁODZI

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łodzi” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

2. Konsultacje społeczne

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łódź na lata 2017-2023 jest efektem współpracy i zaangażowania władz lokalnych, pracowników urzędu, przedstawicieli instytucji publicznych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, społecznych, przedstawicieli rad osiedlowych, zaproszonych do współpracy konsultantów, a przede wszystkim mieszkańców Łódź. Dokument ten powstał w sposób uspołeczniiony.

Konsultacje społeczne dotyczące Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łódź na lata 2017-2023 zostały przeprowadzone:

- a) w dniach 23 maja – 13 czerwca 2017 r. (Zarządzenie Nr 184/2017 Prezydenta Miasta Łódź z dnia 16 maja 2017 r.)
- b) w dniach 25 lutego – 18 marca 2019 r. (Zarządzenie nr 48/19 Prezydenta Miasta Łódź z dnia 25 lutego 2019 r. dotyczące konsultacji społecznych w sprawie zmiany Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łódź na lata 2017-2023)
- c) w dniach 25 kwietnia – 16 maja 2019 r. (Zarządzenie nr 143/19 Prezydenta Miasta Łódź z dnia 25 kwietnia 2019 r.)

Ad a) Konsultacje społeczne w dniach 23 maja – 13 czerwca 2017 r. zostały przeprowadzone w formach: spotkania otwartego z interesariuszami rewitalizacji, badania opinii mieszkańców, mobilnego dyżuru konsultacyjnego. Spotkanie otwarte odbyło się 30 maja 2017 r. w godz. 16.00 – 19.00 w restauracji na Farnej w Łódź, uczestniczyło w nim 21 osób.

Badanie opinii mieszkańców przeprowadzono z wykorzystaniem formularza do zgłaszania uwag i Karty Przedsięwzięć Rewitalizacyjnych. Formularze i karty były udostępnione w Punkcie Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego, wypełnione należało wrzucić do ustawionej przy punkcie urny.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna:

URZĄD MIEJSKI
W ŁÓDŹY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Mobilny dyżur konsultacyjny odbył się 3 czerwca 2017 r. w godz. 11.00 – 16.00 na bulwarach nad Narwią w Łomży. Na stoisku rewitalizacyjnym pełnili dyżur pracownicy Centrum Współdziałania Społecznego Urzędu Miejskiego w Łomży.

Ad b) Przedmiotem konsultacji społecznych przeprowadzonych w dniach 25 lutego – 18 marca 2019 r. była aktualizacja LPR w rozdz. VI: „Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych”. Konsultacje przeprowadzone zostały w formach: spotkania otwartego z mieszkańcami i konsultacji pisemnych. Otwarte spotkanie odbyło się w Domku Pastora, wziął w nim udział jeden mieszkaniec Łomży. W procesie konsultacji do Urzędu Miejskiego wpłynęło 6 formularzy konsultacyjnych.

Ad c) Konsultacje społeczne w dniach 25 kwietnia – 16 maja 2019 r. przeprowadzone zostały w formach: spotkań otwartych z mieszkańcami, które odbyły się w Domku Pastora w Łomży oraz konsultacji pisemnych.

W spotkaniu konsultacyjnym w obszarze edukacji 30 kwietnia 2019 r. wzięło udział 12 osób, w tym przedstawiciele placówek: II i III Liceum Ogólnokształcącego, Szkoły Podstawowej nr 2 i 4, Zespołu Szkół Ogólnokształcących, Zespołu Szkół Specjalnych, uczelni im. Bogdana Jańskiego, a także pracownicy Urzędu Miejskiego z: Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych (WIR), Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych (WKS).

W spotkaniu konsultacyjnym w obszarze pomocy społecznej 7 maja 2019 r. wzięło udział 20 osób, w tym przedstawiciele instytucji, placówek, organizacji pozarządowych, tj.: Caritas Diecezji Łomżyńskiej, Domu Pomocy Społecznej, Wojewódzkiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Dziennego Domu Senior + i Klubu Seniora, Centrum Integracji Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Łomżyńskiej Rady Seniorów, Łomżyńskiej Społecznej Rady ds. Osób z Niepełnosprawnością, a także urzędnicy z wydziałów: Wydział Inwestycji, Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych (WIR), Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych.

W spotkaniu konsultacyjnym w obszarze ochrony środowiska 9 maja 2019 r. wzięło udział 11 osób, w tym przedstawiciele: MPWIK sp. z o.o. w Łomży, ZGO sp. z o.o. w Łomży, delegatury w Łomży WIOŚ w Białymstoku, Łomżyńskiego Towarzystwa Ekologicznego „Ekosfera doliny Narwi”, a także urzędnicy z Wydziału Gospodarki Komunalnej, Wydziału Inwestycji, Rozwoju i Funduszy Zewnętrznych i Wydziału Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych.

W spotkaniu konsultacyjnym w obszarze przedsiębiorczości 14 maja 2019 r. wzięło udział 22 przedsiębiorców oraz 3 pracowników Centrum Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w Łomży. W trakcie trwania konsultacji społecznych do Urzędu Miejskiego w Łomży wpłynęło łącznie 10 formularzy konsultacyjnych. Proces konsultacji społecznych przeprowadził Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych, Referat Partycypacji Społecznej Urzędu Miejskiego w Łomży.

Przy wsparciu procesu konsultacyjnego, w Łomży stworzony został Lokalny Program Rewitalizacji, który w pierwotnej wersji (2017 r.) zawierał 21 planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Procesy konsultacyjne w 2019 r. poszerzyły listę podstawowych przedsięwzięć do 43 zadań. Każdemu zadaniu przypisany jest podmiot odpowiedzialny za realizację, a także partnerzy danego zadania. Opis każdego projektu zawiera szacunkowy koszt i termin realizacji oraz wskaźniki, które służą do monitorowania stopnia realizacji zadania.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

W wyniku konsultacji, zmieniono również wykaz uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Część zadań inwestycyjnych zostało przeniesionych do listy podstawowej LPR.

3. System monitoringu LPR

Za prowadzenie monitoringu i oceny postępów we wdrażaniu LPR odpowiada Zespół do nadzoru nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, w tym Wydział Kultury, Sportu i Inicjatyw Społecznych Urzędu Miejskiego w Łomży, jako trzon LPR.

Zespół ma charakter opiniotawczo-doradczy, wspierający proces realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. W jego skład wchodzi 21 osób, w tym: prezydenci miasta, pracownicy Urzędu Miejskiego w Łomży, przedstawiciele rad społecznych i rad osiedli z terenu rewitalizowanego oraz organizacji pozarządowych (Zarządzenie nr 61/18 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 28 lutego 2018 r.; Zarządzenie nr 152/19 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 2 maja 2019 r. w sprawie powołania Zespołu do nadzoru nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023, Zarządzenie nr 5/21 Prezydenta Miasta Łomża z dnia 5 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany składu Zespołu do nadzoru nad realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023).

Pierwsze posiedzenie zespołu odbyło się 30 kwietnia 2018 r. w sali biura Rady Miejskiej w Łomży, Pl. Stary Rynek 14 w Łomży. Podczas spotkania uzgodniono zasady i tryb pracy zespołu w celu właściwego wspierania procesu realizacji LPR oraz omówiono możliwości finansowania zadań ujętych w LPR.

Podczas spotkania 22 lutego 2019 r. Zespół zapoznał się z Raportem postępów we wdrażaniu LPR za 2018 r. Członkowie zespołu zaproponowali aktualizację Listy planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, tj. uzupełnienie jej o nowe zadanie, na których realizację będzie można uzyskać dofinansowanie zewnętrzne. Spotkania zorganizowane w dniach 1 i 6 marca 2019 r. dotyczyły możliwości zagospodarowania rewitalizowanych kamienic. Kolejne posiedzenie zespołu miało miejsce 14 marca 2019 r.

Ponadto, członkowie zespołu brali udział w spotkaniach konsultacyjnych dotyczących aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji w 2019 r.

W 2020 r., ze względu na sytuację epidemiczną w kraju, spotkanie zespołu nie zostało zorganizowane. Raport z postępów we wdrażaniu LPR za rok 2019 został przesłany do konsultacji członkom zespołu drogą mailową. Nie wpłynęły żadne uwagi do raportu.

Monitoring realizacji Lokalnego programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 prowadzony jest w oparciu o przypisane do nich mierzalne wskaźniki rezultatu i produktu. Ocena dokonywana jest w cyklach rocznych (Raport z postępów we wdrażaniu za 2018 r., Raport z postępów we wdrażaniu za 2019 r.)

W proces monitoringu i oceny realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji włączani są wszyscy interesariusze. Co roku podmioty odpowiedzialne za realizację, jak również partnerzy przedsięwzięć, proszeni są o informacje dotyczące stopnia realizacji przypisanych im zadań, poziomu osiągnięcia wskaźników, kosztów zadań, planów dotyczących realizacji.

Przy sporządzaniu oceny średniookresowej poproszono realizatorów i partnerów LPR o podsumowanie zadań wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r.

Poziom osiągnięcia wskaźników przez realizatorów i partnerów poszczególnych zadań przedstawiony został w poniższej Tabeli monitoringu planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Nazwa przedsięwzięcia, zgodnie z Programem Rewitalizacji	Stopień realizacji przedsięwzięcia* [w %]	Wartość przedsięwzięcia - PLAN [w PLN]	Lata realizacji przedsięwzięcia	Główne produkty przedsięwzięcia				Osiągnięte rezultaty przedsięwzięć
				osiągnięte (w już zrealizowanym projekcie lub w aktualnie realizowanym projekcie)		planowane (jeszcze nie osiągnięte w ramach aktualnie realizowanego projektu)		
				nazwa produktu	wartość	nazwa produktu	wartość	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 1 Łączymy pokolenia	80%	140 000,00 zł	2017-2023	liczba seniorów	220			spotkania seniorów z dziećmi z łomżyńskich przedszkoli, w tym występy teatralne, spotkania okolicznościowe, grillowanie z młodzieżą, festyn rodzinny i olimpiada sportowo-rekreacyjna dla dzieci, osób starszych i z niepełnosprawnością na stałe wpisały się do kalendarza wydarzeń Dziennego Domu Senior +, Klubu Seniora i Caritas, zwiększyły integrację międzypokoleniową, zainicjowana została współpraca łomżyńskiej Rady Seniorów z Młodzieżową Radą Miejską Łomży, młodzież szkoliła seniorów z podstaw obsługi komputera
				liczba młodzieży	460			
				liczba spotkań w MOPS	8	liczba spotkań w świetlicy Caritas	2	
				liczba spotkań w kuchni Caritas	6	liczba spotkań w POW	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 2 Bądźmy razem - jesteśmy tacy sami	30%	30 000,00 zł	2020-2023 - plan realizacja - uwzględniono 2019 r.	liczba osób uczestniczących w imprezach	650			w 2019 r. stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" zorganizowało trzy stałe imprezy integracyjne skierowane do osób niepełnosprawnych: Spartakiada "Zdrowo i wesoło", Warsztaty terapeutyczne – Dookoła świata oraz Przegląd Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej. Dodatkowo przedstawienia teatralne dla podopiecznych DPS przygotowali seniorzy z Dziennego Domu Senior +. Z powodu pandemii w roku 2020 wydarzenia nie odbyły się.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 3 Zagospodarowanie lokali na cele społeczne w budynku przy ul. M.	0%	1 000 000,00 zł	2019-2023			liczba wyremontowanych lokali	2	stworzono dokumentację projektową na remont i przebudowę lokalu po Telepizy przeznaczanego na Klub Seniora

C. Skłodowskiej 2 w Łomży								
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 4 „Wolontariat 60+”	0%	15 000,00 zł	2017-2023			Liczba szkoleń dla wolontariuszy	3	zadanie wolontariatu 60+ realizowane jest przez Centrum Wolontariatu, w szczególności w zakresie szkoleń wolontariuszy. CW prowadzi organizacja pozarządowa z dofinansowaniem środków z budżetu Miasta Łomża
						Liczba spotkań w MOPS w punkcie informacyjnym dla mieszkańców	12	
						Liczba opracowanych informatorów	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 5 „Stop przemocy”	100%	100 000,00 zł	2017-2023	liczba spotkań: KMP, O.I.K, MOPS, DD Senior +, Caritas, mające na celu uświadomienie beneficjentom zjawiska przemocy, jej rodzajów i skutków	72			zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy wśród dzieci, osób dorosłych i seniorów, wymiana doświadczeń pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką przemocy, zadanie będzie kontynuowane w kolejnych latach
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6 Utworzenie Centrum Koordynacji i Pomocy Osobom wychodzącym z uzależnienia - Rewitalizacja budynku przy ul. Dworna 13	100% realizacji zadania CIS (Centrum Koordynacji nie zostanie zrealizowane), wskaźniki zostały osiągnięte	3 000 000,00 zł (realizacja 300 000,00 zł)	2020-2023	zmodernizowane obiekty	1			4 pomieszczenia i 2 łazienki na parterze budynku przy Dwornej 13 zostały wyremontowane i zaadaptowane pod potrzeby Centrum Integracji Społecznej w Łomży, zakupiono wyposażenie, sfinansowano w ramach projektu Regionalne Innowacje Społeczne, Centra Integracji Społecznej Województwa Podlaskiego
				osoby zagrożone wykluczeniem społecznym objęte działaniami rewitalizacyjnymi	123			
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 7 - Świetlice środowiskowe – przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	78% (inwestycyjne) 50% (miękkie)	90 000,00 zł	2019-2022	liczba dzieci	160			poprawa efektów w nauce, integracja, w 2020 r. zajęcia prowadzone były stacjonarnie i online
				praktykanci z uczelni wyższych	7	praktykanci z uczelni wyższych	5	
				wolontariusze ze szkół średnich	47	wolontariusze ze szkół średnich	40	zainteresowanie młodych ludzi wolontariatem - cykliczna współpraca ze szkołami średnimi

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

				zmodernizowane lokale	2	zmodernizowane lokale	1	poprawa warunków prowadzenia zajęć
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 8 Języki obce szansą na lepszą przyszłość	0%	25 000,00 zł	2017-2018			liczba uczniów objętych wsparciem, którzy nabyli umiejętność posługiwania się językiem obcym	40	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 9 Inicjatywy Obywatelskie-zaangażowanie mieszkańców w proces zarządzania miastem	12,5%	660 000,00 zł (realizacja w 2020 r. – 82 291,61 zł)	2020-2023	Liczba zrealizowanych projektów	2	Liczba zrealizowanych projektów		W ramach Budżetu Obywatelskiego w 2020 r. Miasto Łomża zrealizowało zadania: „Chodź i parkuj bezpiecznie – ul. Polowa 53A i 51B oraz 55B”- kwota 72 273,61 zł; "Młodzieżowy weekend kultury" - MDK-DŚT - ze względu na pandemię w mniejszym zakresie, koszt: 10 018,00 zł; działania będą kontynuowane w 2021 r.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 10 - Rewitalizacja społeczna podwórek w zarządzie MPGKiM	7%	3 200 000,00 zł	2019-2022			Liczba zrewitalizowanych podwórek	7	na ul. Dwornej poszerzono parking dla inwalidów, zamontowano ławeczkę i kosz na śmieci, zbudowano chodnik dla interesantów MOPS (2019 r.). W 2020 r. przeprowadzane były tylko bieżące naprawy i konserwacje istniejących urządzeń zabawowych i rekreacyjnych.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 11 Łomżyński Dzień Sąsiada	0%	6 000,00 zł	2018-2023			liczba przeprowadzonych spotkań	6	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 12 „Muzyka dla wszystkich - koncerty sąsiedzkie”	0%	30 000,00 zł	2018-2023			liczba zorganizowanych koncertów	24	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 13 Centrum Integracji Społecznej	100%	2 000 000,00 zł	2017-2019 2019-2022	liczba osób objętych diagnozą	186			ze wsparcia skorzystały osoby wykluczone społecznie, podnosząc swoje kwalifikacje zawodowe, bądź zdobywając całkiem nowy zawód. Efekt - zwiększenie aktywności społecznej i zawodowej osób zagrożonych

				Liczba osób objętych programem PAI	61			ubóstwem i wykluczeniem społecznym, które pozostawały bez zatrudnienia
				Liczba osób objętych pośrednictwem pracy	82			
				Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	14			
				liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem	62			
				Liczba osób, które uzyskały pracę	17			
				liczba osob, które podniosły kompetencje zawodowe	86			
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 14 Przeciwdziałanie bezrobociu – aktywizacja zawodowa osób z obszaru rewitalizacji	100%	400 000,00 zł (realizacja 1 845 064,00 zł - PUP)	2019-2020	liczba osób skierowanych na staże	136			w 2019 r. ze wsparcia PUP skorzystały 94 osoby zamieszkujące tereny miasta objęte rewitalizacją, w 2020 r. ze wsparcia PUP skorzystało 105 osób bezrobotnych zamieszkujących tereny objęte rewitalizacją. Dodatkowo zadanie "Aktywnie do sukcesu" realizował MOPS, uzyskując wskaźniki: liczba osób skierowanych na staże - 50, liczba osób objętych wsparciem w programie - 95, liczba osób objętych szkoleniami zawodowymi - 80, liczba osób niepełnosprawnych objętych wsparciem w programie - 18, liczba osób pracujących po opuszczeniu programu - 16, liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 68
				liczba osób skierowanych na prace interwencyjne	39			
				iczbą założonych działalności gospodarczych	16			
				doposażenie stanowisk pracy	15			
				liczba bonów na zasiedlenie	18			

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 15 - Rozbudowa i odnowa pawilonów handlowych przy Dworcu PKS	87%	2 300 000,00 zł	2017 – część infrastrukturalna 2018-2023 część miękka			nowi przedsiębiorcy w pawilonach	10	Zadanie zrealizowane w części inwestycyjnej, natomiast w części miękkiej brak danych
						osoby zatrudnione z obszaru rewitalizacji	20	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 16 - Modernizacja Placu Starego Rynku z terenem przyległym	22% - część inwestycyjna, 80% część miękka	8 000 000,00 zł	2019-2021	powierzchnia zmodernizowanego obszaru	0	powierzchnia zmodernizowanego obszaru	0,61 ha	wzrost świadomości oraz zainteresowania mieszkańców nt. walorów historycznych miasta (wykopiska archeologiczne na Starym Rynku, konsultacje społeczne ws. wyeksponowania wykopalisk)
				liczba imprez/festynów odbywających się na Placu Stary Rynek	29			zwiększenie atrakcyjności kulturalnej Starego Rynku
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 17 Jarmarki - Zasmakuj w Łomży	100%	210 000,00 zł - plan, realizacja 100 805,24	2018-2020	liczba zorganizowanych jarmarków	15			efekt dodatkowy - odbyły się dwie edycje konkursu połączonego z warsztatami kulinarnymi. Przedsięwzięcie ma na celu odnalezienie przepisów kulinarnych tradycyjnych/regionalnych (Łomża, Kurpie, okolice Łomży), stworzenie wydawnictwa kulinarnego.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 18 Wyprowadź garażowa	0%	6 000,00 zł	2018-2023			liczba przeprowadzonych wyprzedaży	6	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 19 - Zagospodarowanie muszli koncertowej przy ul. Zjazd	0%	2 000 000,00 zł	2021-2023			wyremontowane obiekty	1	dokumentacja na realizację zadania została ujęta w budżecie do wniosku w ramach Rozwoju Lokalnego z funduszy EOG. Obecnie trwa ocena wniosku.
Podstawowe przedsięwzięcie	90%	400 000,00 zł	2017-2022	liczba przeprowadzonych imprez integracyjnych	28			zauważalny wzrost integracji społecznej, w tym międzypokoleniowej dzięki bogatej ofercie koncertów, konkursów, warsztatów, imprez

rewitalizacyjne nr 20 „Lato z Łomżą”				liczba przeprowadzonych konkursów	12			organizowanych w okresie letnim na obszarze rewitalizowanym, wzrost atrakcyjności oferty rozrywkowo-kulturalnej miasta Łomży. W 2020 r., ze względu na stan zagrożenia epidemicznego, większość zaplanowanych wydarzeń nie odbyła się, w kilku przypadkach zastąpiła ją forma spotkań on-line.
				liczba przeprowadzonych warsztatów	15			
				liczba przeprowadzonych wykładów	2			
				liczba wydanych zezwoleń na przeprowadzenie imprezy masowej	9			
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 21 - Wykonanie i montaż mebli miejskich - przysiadków	0%	150 000,00 zł	2017-2018			zamontowane przysiadki	100	25 kwietnia 2019 r. stanowisko w sprawie lokalizacji przysiadków w obszarach rewitalizacji w Łomży przyjęła Łomżyńska Rada Seniorów
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 22 - Parklety	0%	180 000,00 zł	2018			parklety	4	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 23 Oznakowanie turystyczne Podobszaru I	100%	170 000,00 zł	2018	liczba ustawionych znaków w miejscach turystycznych	50			wzrost ruchu turystycznego, podniesienia atrakcyjności turystycznej podobszaru I
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 24 Wirtualne szlaki tematyczne za pomocą telefonu	0%	560 000,00 zł	2019-2023			zainstalowane aplikacje	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 25 - Renowacja	35% (osiągniętą wartość podzielono przez ilość szt.	42 400,00 zł	2017 (zadanie częściowo zrealizowane w 2020)	osiągnięto 83% założonego wskaźnika (wartość całkowita 5 lamp 49 775,39 zł brutto)	5	nowe punkty oświetleniowe	6	w 2020r. w ramach rozbudowy ul. Woźniowskiej (dofinansowanie FDS) doświetlono drogę wzdłuż cmentarza (5 lamp LED), dzięki czemu natężył wzrost: poczucia

Cmentarza Żydowskiego	założonych wskaźników)					zamontowane ławki	4	bezpieczeństwa mieszkańców oraz porządku publicznego
						zamontowane tablice informacyjne	4	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 26 - Remont „Bramy Napoleona”	0%	230 000,00 zł	2019-2021			liczba zamówionych, wykonanych i ustawionych znaków	1	
						liczba zmodernizowanych obiektów	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 27 Szklwione opowieści – ceramiczny szlak po Łomży	0%	175 000,00 zł	2017-2023			liczba utworzonych szlaków	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 28 Murale łomżyńskie	100%	160 000,00 zł	2018	Liczba zrealizowanych murali	7			wzrost świadomości mieszkańców nt. historii miasta, większe angażowanie środowisk artystycznych w aktywne współtworzenie przestrzeni miejskiej
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 29 Mural Historyczno-Patriotyczny	10%	50 000,00 zł	2017-2019			liczba zrealizowanych murali	1	trybuna honorowa, na której wnioskodawca zaplanował wykonanie muralu została odnowiona i w chwili obecnej nie przewiduje się zmian wizualnych obiektu
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 30 - Modernizacja Placu Niepodległości	0%	5 000 000,00 zł	2020-2023			powierzchnia zmodernizowanego obszaru		dokumentacja na realizację zadania została ujęta w budżecie do wniosku w ramach Rozwoju Lokalnego z funduszy EOG, obecnie trwa ocena wniosku
						liczba imprez organizowanych na Placu Niepodległości		
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 31 - Remont i modernizacja zabytkowego budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży	2%	880 000,00 zł	2019-2020			wyremontowane obiekty	1	w 2020r. wyremontowana została jedna łazienka – koszt 17.467,62zł

Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 32 - Remont i wyposażenie lokalu Oddziału dla Dzieci i Oddziału Zbiorów Specjalnych Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży	2,80%	340 000,00 zł	2021-2022			Wyremontowane oddziały MBP	2	w 2019 r. zakupiono część wyposażenia oddziałów MBP, w tym: 3 krzesła obrotowe, 4 biurka, 3 szafy, 9 regałów z nadstawkami, 2 komody, 3 szafki, fotel, taboret i kontener na ogólną kwotę 9.620 zł.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 33 - Modernizacja MDK-DŚT w Łomży	100%	5 000 000,00 zł - plan 545 448,41 zł - wykonanie	2019-2023	wyremontowane obiekty	1			podniesienie poziomu usług związanych z bieżącą działalnością MDK-DŚT, poprawa wizerunku obiektu
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 34 - Zagospodarowanie terenu na rogu ul. Wiejskiej i ul. Nowogrodzkiej	100%	3 500 000,00 zł	2020-2023 (rozpoczęcie w 2019 r.)	długość wybudowanych/ zmodernizowanych dróg	0,586 km			nadanie nowych funkcji przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizowanym (ul. Wiejska, 3 Maja) dofinans. w ramach FDS 2019 (budowa dróg i parkingów z kompletną infrastrukturą techniczną oraz zagospodarowanie zielenią i elementami małej architektury przestrzeni publicznej tym m.in. ławek, koszy na śmieci, słupów oświetleniowych; stojaki na rowery, ciągów rowerowych, ciągów pieszych, placów rekreacyjnych z nawierzchni mineralnej; nasadzenia zieleni). Zadanie zakończone w 2020r. Całkowita wartość: 5 099 873,93 zł. Efekt - modernizacja i rozwój infr. drog. oraz poprawa bezp. obszaru rewitalizacji (montaż 41 lamp oświetl.)
				oświetlenie	41	osoby skierowane na prace społecznie użyteczne	7	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 35 - Zagospodarowanie brzegów Narwi - bulwary nadnarwiańskie	1%	17 000 000,00 zł	2019-2023			wybudowane obiekty	1	złożono wnioski o dofinansowanie na realizację zadania w ramach Programu Rozwój Lokalny dofinansowanego z Funduszy Norweskich i EOG

Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 36 - Modernizacja parków miejskich	0%	7 000 000,00 zł	2020-2023			powierzchnia zmodernizowanego obszaru	5,25 ha	planowane zlecenie dokumentacji na modernizację parków miejskich w ramach funduszy EOG
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 37 - Poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej – kamienice: ul. Polowa 19, 59, 65, ul. Rządowa 4a	0,14%	19 000 000,00 zł	2019-2023			Liczba zmodernizowanych budynków	4	1) Budynek przy ul. Polowej 19 złożony do dofinans. w ramach środków z NFOŚiGW), 3 z 4 budynków posiadają dokumentację budowlaną. Projekt zakłada remont i przebudowę obiektu z zewnątrz i wewnątrz z przystosowaniem obiektu dla osób niepełnosprawnych oraz poddasza na funkcję mieszkalną. 2) Rządowa 4a – wykonano przyłącze sanitarne, dzięki czemu natąpi poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 38 - Remont ulicy Dwornej na całej długości	69%	7 500 000,00 zł (zgodnie z umową z wykonawcą wartość robót wynosi 7 163 161,42 zł)	2020-2021			Długość zmodernizowanej ulicy	1087 m (zgodnie z dokumentacją - 1053 m)	Remont ulicy realizowany jest w ramach dofinansowania ze środków FDS. Przewidziane zakończenie realizacji 30.06.2021r. Realizacja zadania przyczyni się do podniesienia dostępności, spowoduje ożywienie gospodarczo – społeczne, wpłynie na estetykę Miasta oraz bezpieczeństwo ruchu na obszarze rewitalizowanym.

Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 39 - Rewitalizacja w trójkącie ulic Dmowskiego, Polowa i Wojska Polskiego	100%	3 500 000,00 zł	2020-2023	rozbudowa drogi - 329 m (ul. Dmowskiego)		powierzchnia zmodernizowanego obszaru	5 ha	1) termomodernizacja budynku ZSS przy Skłodowskiej-Curie 5 (planowane zakończenie w 2021r. koszt całkowity inwestycji 2770000,00zł), 2)zakończona w 2020 r. rozbudowa ul. Dmowskiego (koszt całkowity: 2 526 190,00 zł) Prowadzone działania w ramach zadania przyczyniają się do podwyższenia poziomu bezpieczeństwa (m.in.montaż lamp oświetleniowych 7szt.), modernizacji i rozwoju infrastruktury technicznej (drogowej) oraz do wzrostu funkcjonalności przestrzeni publicznej. Ponadto modernizowany budynek ZSS pozytywnie wpływa na jakość życia osób narażonych na wykluczenie społeczne (osób niepełnosprawnych) 3) ul. Polowa – wykonano w ramach BO chodnik + miejsca parkingowe (koszt całkowity: 69 985,91 zł, realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji oraz poprawę funkcjonalności przestrzeni publicznej.
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 40 Półkolonie dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z terenu rewitalizowanego	0%	2 100 000,00 zł	2020-2023			liczba zorganizowanych półkolonii	3	
						liczba zmodernizowanych pomieszczeń szkolnych	9	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne 41 - Modernizacja budynku Zespołu Szkół Specjalnych mieszczącego się przy ul.	15%	2 100 000,00 zł	2020-2023	zakończono prace przy modernizacji budynku wew. oraz dostosowano do ppoż., do wykonania została modernizacja budynku z zew. oraz zagosp. terenu przyległego	310924,6	zmodernizowane obiekty	1	Przystosowanie szkoły do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami w wieku przedszkolnym zwiększająca poziom funkcjonalności przestrzeni publicznej wpływa na wzrost aktywizacji społecznej osób narażonych na wykluczenie społeczne (poprawa jakości życia rodziców z dziećmi niepełnosprawnymi).

Nowogrodzkiej 4 wraz z terenem przyległym						nowe place zabaw	1	
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 42 Centrum Organizacji Pozarządowych i Centrum Wolontariatu	80%	Plan 25 000,00 zł Koszt za 2019 i 2020 r. - 57 480,00	2019-2023	dyżury konsultacyjne	60			organizacje pozarządowe podwyższyły swoje kompetencje w zakresie aplikowania o środki zewnętrzne, księgowości, na stronie www korzystają z informacji dotyczących szkoleń i doradztwa, wzrost świadomości na temat prowadzenia organizacji pozarządowej
				szkolenia dla NGO	6			
				dyżury specjalistyczne	40			
				kawiarenka obywatelska	1			
				strona www	1			
				baza wolontariuszy	35			
				baza organizacji pozarządowych	2	baza organizacji pozarządowych	3	
				baza ofert pracy dla wolontariuszy	4	baza ofert pracy dla wolontariuszy	26	
				przeszkolenie wolontariuszy	182			
Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 43 Misja lepsza jakość życia	0%	36 000,00 zł	2019-2023			liczba przeprowadzonych seminariów, szkoleń, happeningów, konkursów	16	

Poziom osiągnięcia wskaźników monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 – wg stanu na dzień 31 grudnia 2020r. – przedstawia poniższa tabela.

Wskaźniki monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji

Cel strategiczny/ cel operacyjny	Wskaźnik	Rodzaj	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Stan na 31.12.2020r.
Sfera społeczna					
1. Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba organizacji pozarządowych na 10 000 mieszkańców	Rezultatu	130,00	140,00	69
1.1. Zmniejszenie bezrobocia na rewitalizowanym obszarze	Liczba osób bezrobotnych objętych działaniami rewitalizacyjnymi	Produktu	0	60	258
1.2. Aktywizacja społeczna osób narażonych na wykluczenie społeczne	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym objętych działaniami rewitalizacyjnymi	Produktu	0	125	123
1.3. Wyższy poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	Liczba zamontowanych punktów świetlnych	Produktu	0	50	84
1.4. Zwiększenie poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji	Liczba projektów rewitalizacyjnych skierowanych na zwiększanie integracji	Produktu	0	11	16

	mieszkańców obszaru rewitalizacji				
1.5. Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji	Liczba odnowionych w ramach LPR miejsc przypominających o historii	Produktu	0	4	3
Sfera przestrzenno-funkcjonalna					
2. Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej	Wzrost procentowy powierzchni użytkowej na obszarze rewitalizacji w stosunku do powierzchni sumarycznej w obszarze rewitalizowanym	Rezultatu	Stan na dzień 31 grudnia 2016	6%	0,21 ha (1% obszaru rewitaliz.)
2.1. Modernizacja i wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej	Liczba obiektów infrastruktury społecznej/lokali zmodernizowanych w ramach LPR	Produktu	0	5 budynków/10 lokali	1
2.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej	Długość nowych i zmodernizowanych ciągów komunikacyjnych w ramach LPR	Produktu	0	8 km	5,4 km

2.3. Utworzenie nowych i doposażenie istniejących przestrzeni publicznych w małą architekturę	Liczba obiektów małej architektury zainstalowanych w ramach LPR	Produktu	0	150	0
Sfera gospodarcza					
3. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji	Wzrost dochodów podatników z obszaru rewitalizacji	Rezultatu	29756,84	+10%	3.593,00 zł dochód podatników obszaru rewitalizacji za 2020 rok (wzrost o 5,8% w stosunku do roku poprzedniego)
3.1. Wykorzystanie potencjału turystycznego do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji	Liczba oznaczeń miejsc atrakcyjnych turystycznie na obszarze rewitalizacji	Produktu	0	50	50
3.2. Wspieranie działań lokalnych przedsiębiorców	Liczba przedsiębiorców wspartych w ramach LPR	Produktu	0	33	50

4. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Materiał zebrany w procedurze monitoringu jest podstawą do przeprowadzenia oceny skuteczności działań rewitalizacyjnych. Zastosowano pięć podstawowych kryteriów, tj.:

a) trafność: poziom osiągnięcia wskaźników zebranych w procesie monitoringu wskazuje na spełnienie kryterium trafności.

Cele Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023:

1. Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji:
  - 1.1. Zmniejszenie bezrobocia na rewitalizowanym obszarze;
  - 1.2. Aktywizacja społeczna osób narażonych na wykluczenie społeczne;
  - 1.3. Wyższy poziom bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji;
  - 1.4. Zwiększenie poziomu integracji wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar rewitalizacji;
  - 1.5. Wzmacnianie poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji;
2. Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej:
  - 2.1. Modernizacja i wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej;
  - 2.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej;
  - 2.3. Utworzenie nowych i wyposażenie istniejących przestrzeni publicznych w małą architekturę;
2. Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej:
  - 2.1. Modernizacja i wyposażenie obiektów infrastruktury społecznej;
  - 2.2. Modernizacja i rozwój infrastruktury technicznej, w tym drogowej;
  - 2.3. Utworzenie nowych i wyposażenie istniejących przestrzeni publicznych w małą architekturę.
3. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji:
  - 3.1. Wykorzystanie potencjału turystycznego do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji;
  - 3.2. Wspieranie działań lokalnych przedsiębiorców.

Jak wykazała analiza wskaźników monitoringu LPR, cele rewitalizacji odpowiadają potrzebom beneficjentów, tj. w szczególności:

- **osób bezrobotnych:** liczba osób bezrobotnych objętych działaniami rewitalizacyjnymi osiągnięta na koniec 2020 r. wynosi 258, tj. ponad czterokrotnie więcej niż wartość docelowa zaplanowana w LPR. Partner Miasta Łomża – Powiatowy Urząd Pracy w Łomży – wykazał dużą aktywność w realizacji działań rewitalizacyjnych w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych z terenu rewitalizacji;

- **osób narażonych na wykluczenie społeczne:** cel dotyczący aktywizacji społecznej ww. osób wykazuje wysoki poziom osiągnięcia wskaźnika – 123 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym zostały objęte działaniami rewitalizacyjnymi (wartość docelowa 125). Aktywność w zakresie realizacji działań LPR wpisujących się w powyższy cel wykazuje, obok PUP, Centrum Integracji Społecznej w Łomży;

- **przedsiębiorców:** w ramach LPR wsparcie otrzymało 50 przedsiębiorców z terenu rewitalizacji (wartość docelowa 33) - aktywność Centrum Obsługi Przedsiębiorców Urzędu Miejskiego w Łomży.

b) efektywność: zgodnie z danymi przekazanymi przez realizatorów i partnerów Lokalnego Programu Rewitalizacji działania rewitalizacyjne są racjonalne z ekonomicznego punktu widzenia, a ponoszone koszty są proporcjonalne do osiągniętych efektów.

W przypadku działań miękkich, koszty realizacji zadań są trudne do oszacowania, ponieważ podmioty realizują je w ramach zadań własnych. Procentowy poziom realizacji tych zadań określono więc

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

odnosząc się do osiągniętych efektów. Natomiast w przypadku działań inwestycyjnych stopień realizacji przedsięwzięcia oszacowano najczęściej proporcjonalnie do jego kosztu.

c) skuteczność - wdrażanie działań rewitalizacyjnych przyczynia się do realizacji założonych celów strategicznych:

1. Wysoki poziom kapitału społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji;
2. Wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej;
3. Wyższy poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Cele strategiczne osiągane są poprzez przypisane im cele operacyjne i kierunki działań w sferach: społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i gospodarczej.

Na wzrost poziomu kapitału społecznego mają wpływ zadania, m.in.:

- organizacja staży, kursów, aktywizacja zawodowa itp. (PUP, MOPS),
- wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (CIS),
- wsparcie podmiotów „trzeciego sektora” (Miasto Łomża, NGO),
- integracja mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym międzypokoleniowa, programy aktywizujące seniorów, imprezy kulturalno-rozrywkowe (MOPS, Klub Seniora, Dzienny Dom Senior +, MDK-DŚT, UM, DPS),
- wzrost poziomu bezpieczeństwa mieszkańców – punkty świetlne (UM), wdrażanie programów profilaktycznych z zakresu przemocy w rodzinie (KMP, OIK, MOPS).

Na wysoki poziom funkcjonalności przestrzeni publicznie dostępnej wpływają działania, m.in.:

- rozbudowa sieci dróg i parkingów na obszarze rewitalizacji (UM, MPGKiM)
- modernizacja obiektów infrastruktury społecznej (UM, MPGKiM, MOPS)
- uporządkowanie zieleni w parkach miejskich (MPGKiM),
- zagospodarowanie bulwarów nad Narwią (UM).

Na wysoki poziom rozwoju gospodarczego obszaru rewitalizacji mają wpływ, m.in.:

- wsparcie udzielane przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji (UM),
- udostępnianie terenów pod inwestycje (UM),
- oznakowanie miejsc tożsamości mieszkańców (UM).

Biorąc pod uwagę powyższe, w powiązaniu z:

- dużą liczbą organizacji pozarządowych na terenie rewitalizowanym (69 na 10 000 mieszkańców),
  - potencjałem liderów społecznych (kilkunastu przedstawicieli organizacji pozarządowych ukończyło w 2019 r. Szkołę Liderów Miast w Łomży),
  - wzrostem dochodów podatników obszaru rewitalizacji (5,8% w 2020 r. w porównaniu do 2019 r.)
  - wzrostem poziomu funkcjonalności przestrzeni publicznej obszaru rewitalizacji,
- zauważalna jest skuteczność działań rewitalizacyjnych wg oceny średniookresowej sporządzonej na dzień 31 grudnia 2020 r.

d) użyteczność: realizacja działań rewitalizacyjnych przyczynia się do lepszego zaspokojenia potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji, mieszkańcy faktycznie korzystają z efektów działań.

Użyteczność dotyczy działań miękkich, dotyczących m.in.:

- aktywizacji zawodowej i społecznej (efekty działań PUP i CIS przekładają się na wzrost poziomu wiedzy, umiejętności, a nawet zatrudnienia mieszkańców obszaru rewitalizacji, działania są kontynuowane ze względu na duże zainteresowanie aktywizacją),
- integracji międzypokoleniowej (seniorzy chętnie korzystają z form proponowanych w ramach LPR przez różne instytucje i organizacje),

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

- edukacji przeciwko przemocy w rodzinie (mieszkańcy zyskują świadomość zagrożeń i szeroką informację o instytucjach świadczących pomoc pokrzywdzonym),
- działalności świetlic środowiskowych (liczba uczestników zajęć wskazuje na potrzebę kontynuacji działań),
- wspierania organizacji pozarządowych (prawie ponad 90 organizacji i osób fizycznych zainteresowanych założeniem organizacji pozarządowej korzysta rocznie ze wsparcia COP),
- wspieranie wolontariatu (szkolenia wolontariuszy, zwłaszcza młodzieży szkół średnich, rosnąca liczba akcji charytatywnych wskazują na dalszą potrzebę realizacji działań).

Użyteczność dotyczy działań inwestycyjnych, m.in.: mieszkańcy korzystają z obiektów, budynków użyteczności publicznej, ciągów komunikacyjnych, instytucji kultury, miejsc pamięci, które zostały zmodernizowane w ramach LPR.

e) trwałość: efekty wielu działań rewitalizacyjnych działań będą trwałe, trwałość dotyczy zarówno działań inwestycyjnych jak i miękkich.

Na etapie oceny średniookresowej roku 2020 można uznać, że trwałość dotyczyła będzie m.in.:

- aktywizacji zawodowej i społecznej (w tym PUP i CIS – kontynuacja projektów, nowe kwalifikacje zawodowe oraz zatrudnienie beneficjentów będą trwałymi efektami zadań),
- programy edukacyjne przeciwko przemocy (KMP, OIL, MOPS) – planowana jest kontynuacja działań, wzrost świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji, wyższy poziom wiedzy,
- Centrum Organizacji Pozarządowych i Centrum Wolontariatu – Miasto Łomża planuje kontynuację działań (otwarte konkursy ofert na wsparcie zadań),
- inicjatywy obywatelskie – kontynuacja działań Budżetu Obywatelskiego Miasta Łomża,
- remonty i budowa dróg, chodników i parkingów,
- remonty miejsc pamięci,
- stworzenie murali.

5. Analiza osiągniętych wskaźników monitoringu

Analiza wskaźników monitoringu dokonana w ramach oceny średniookresowej Lokalnego Programu Rewitalizacji pozwoliła ustalić listę planowanych, podstawowych przedsięwzięć, które osiągnęły, lub przekroczyły poziom wskaźników zaplanowanych na cały okres projektu. Kilka zadań zostało zakończonych.

Lista zakończonych podstawowych projektów rewitalizacyjnych:

Nr i nazwa projektu rewitalizacyjnego	Stopień realizacji
Nr 5 „Stop przemocy”	Wskaźniki osiągnięte – zadanie kontynuowane do 2023 r.
Nr 13 Centrum Integracji Społecznej	Wskaźniki osiągnięte – zadanie kontynuowane do 2022 r.
Nr 14 Przeciwdziałanie bezrobociu – aktywizacja zawodowa osób z obszaru rewitalizacji	Zadanie zakończone – zadanie będzie kontynuowane przez PUP
Nr 15 Rozbudowa i odnowa pawilonów handlowych przy Dworcu PKS	Zadanie zakończone w części inwestycyjnej
Nr 17 Jarmarki - Zasmakuj w Łomży	Zadanie zakończone – przewidziana jest kontynuacja w przypadku poprawy sytuacji epidemicznej.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Nr 23 Oznakowanie turystyczne Podobszaru I	Zadanie zakończone
Nr 28 Murale Łomżyńskie	Zadanie zakończone (kontynuacja - powstają kolejne murale w obszarze rewitalizowanym)
Nr 33 Modernizacja MDK-DŚT w Łomży	Zadanie zakończone
Nr 34 Zagospodarowanie terenu na rogu ul. Wiejskiej i ul. Nowogrodzkiej	Wskaźniki osiągnięte

Wskaźniki osiągnięte

Podstawowe przedsięwzięcie rewitalizacyjne nr 6 „Utworzenie Centrum Koordynacji i Pomocy Osobom wychodzącym z uzależnienia - Rewitalizacja budynku przy ul. Dworna 13” nie zostało zrealizowane, ale wskaźniki przypisane zadaniu zostały osiągnięte. Pomieszczenia na parterze budynku przy ul. Dwornej 13 zostały zaadaptowane na Centrum Integracji Społecznej.

6. Wpływ pandemii COVID-19 na realizację założonych zadań

W 2020 r. sytuacja epidemiczna w kraju i wynikające z niej ograniczenia w działalności instytucji i organizacji, w tym w organizacji spotkań, wydarzeń kulturalnych itp. spowodowała, że wiele przedsięwzięć rewitalizacyjnych osiągnęło niższy poziom wskaźników lub nie osiągnęło ich wcale. Szereg działań zostało przesuniętych w czasie.

W związku z ograniczeniami wynikającymi z reżimu sanitarnego, w 2020 r. nie zostały przeprowadzone działania, m.in.:

- nr 17 Jarmarki – Zasmakuj w Łomży (mimo to zadanie zostało zakończone, wskaźniki osiągnięte),
- nr 20 „Lato z Łomżą” – nie zostały osiągnięte wskaźniki dotyczące imprez masowych, również organizacji imprez na Starym Rynku w Łomży - ze względu na trwający remont Pl. Stary Rynek.

W kilku przypadkach partnerzy Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 wskazują na brak środków finansowych na realizację zadań i brak perspektyw na ich pozyskanie.

Zadania nie zrealizowane w ramach LPR, mimo zakończenia terminu trwania projektów, to m.in.:

- nr 8 Języki obce szansą na lepszą przyszłość (l. 2017-2018),
- nr 21 Wykonanie i montaż mebli miejskich – przysiadków (l. 2017-2018),
- nr 22 Parklety (2018r.),
- nr 31 Remont i modernizacja zabytkowego budynku Miejskiej Biblioteki Publicznej w Łomży (2019-2020).

Niemniej, zdecydowana większość działań rewitalizacyjnych osiągnęła zamierzone w okresie 2020 r. rezultaty. Część zadań inwestycyjnych jest w trakcie realizacji, a dokumentacja projektowa kilku zadań załączona jest do wniosków o dofinansowanie zewnętrzne.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

7. Podsumowanie

Podsumowując, analiza wskaźników monitoringu Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Łomża na lata 2017-2023 dokonana w połowie realizacji LPR (2020 r.) wskazuje na postęp w realizacji działań programu i osiągnięcia wskaźników.

W kilku przypadkach wskaźniki zostały osiągnięte na znacznie wyższym poziomie, niż założono w programie, niemniej istnieją zadania, których realizacja stoi pod znakiem zapytania.

Istnieje konieczność zwiększenia aktywności partnerów LPR w obszarach, w których działania do tej pory nie zostały rozpoczęte lub postęp ich realizacji jest niewielki.

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

URZĄD MIEJSKI
W ŁOMŻY

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Łomża” współfinansowany przez Unię Europejską
ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020